

Ügyszám: NAIH-12985-2/2024.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
E-mail: berei.szonja@naih.hu
Tel.: 391-1412

Dr. Zsombolyay Péter Zsombor részére
helyettes államtitkár
Nemzetgazdasági Minisztérium

aliz.zsolnai@ngm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A nemteljesítő hitelmegállapodások hitelgondozóiról és a nemteljesítő hitelmegállapodások felvásárlóiról szóló törvény tervezetére a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételt teszem.

1. A tervezetben többször is megemlítésre kerül a méltányosság, ami támogatandó alapelv, viszont a tervezet nem tölti meg tartalommal. Mi tekinthető méltányosnak? Pl. elismerik, ha a követelés elévült? Nem az 5 éves elévülési idő legvégén kezdik el a behajtási tevékenységet? Elengedik a kamat egy részét? Az ügyvédi díj összegének csak az adott adósra jutó részét veszik tartozásnak, és nem minden egyes adóson követelik a teljes összeget? A díjakat, költségeket alacsonyan tartják, maximálják? Mindezen kérdésre utalhatna is a jogszabály, vagy akár szabályozás is alkotható lenne az ilyen visszaélések megakadályozására. Véleményem szerint a 27. §-ban és a 38. § (2)-ben foglaltak messze nem elegendők a valódi méltányos eljáráshoz. Akár a Felügyelet/fogyasztóvédelem biztosíthatna valamiféle segítséget, jogsegélyszolgálatot a jogi, pénzügyi ismeretekkel nem rendelkező adósoknak, főként az elévülés kimondásának bíróság előtti kezdeményezése tekintetében. Esetleg valamiféle kedvezmény, segítség lenne nyújtható azoknak, akik részt vesznek „alapvető pénzügyi ismeretek” tárgyú rövid edukáción. Minderről tájékoztatást lehet adni a követeléskezelő által az adósnak küldendő levelekben.

2. A 16. § (2) bekezdéséhez javasolom, hogy a hitelfeltevő kapjon tájékoztatást a hitelfelvásárló és a hitelgondozó adatkezelői minőségéről (adatkezelő/adatfeldolgozó), és az adatkezelésének a jogalapjáról. Eleve elvárhatónak tartom, hogy a hitelfelvásárló és a hitelgondozó által kötendő megállapodás is térjen ki a felelősségi kérdésekre (adatkezelők, közös adatkezelők, adatfeldolgozó), vagy kössenek külön megállapodást.

Ugyanezen bekezdés g) pontjával kapcsolatban fontos lenne arról is tájékoztatást kapnia a hitelfeltevőnek, hogy a tőke, kamat, díj, költség összegeknek mi a jogalapja, pontosan milyen jogszabályi rendelkezések alapján követelhetik tőle ezeket, sőt a kiszámítási módjukról (hogyan jön ki x nagyságú kamat, díj, költség) való tájékoztatást is indokoltnak tartom. Egyrészt az adóst ez érdekli

igazán, ez alapján tudja megítélni a követelés megalapozottságát, és egyáltalán azt, hogy mit miért fizet, másrészt nagyon sok nem fizetős esetben ez az alapvető probléma (ezért fordulnak az adatvédelmi hatóságokhoz is). Harmadrészt ezen információk alapján jobban megítélhető, hogy érdekes-e bírósághoz fordulni és vitatni az összegek nagyságát. Megfontolásra javaslom, hogy az MNB-nek mint felügyeletnek legyen valamiféle jogosítványa a díjak, költségek kiszámítása vonatkozásában.

3. A 22. § (1) bekezdéséhez megjegyzem, hogy ez a rendelkezés lényegében azt jelenti, hogy az engedményes minden korábbi adatot megkaphat, tehát a hitelképesség-vizsgálat adatait is – a gyakorlatban nem fogják mérlegelni a szükségességet illetve mindent szükségesnek tekintenek. Ezt nem támogatom, a Hatóság eddigi gyakorlatában sem ítéltük meg jogszerűnek. Nem világos az sem, hogy az adatátadás a hitelfelvásárlás előtt vagy után történik. Ha előtte, akkor arról is rendelkeznie kellene a jogszabálynak, hogy mi lesz a sorsuk ezeknek az adatoknak, ha a hitelfelvásárlás mégsem történik meg – ebben az esetben meg kellene semmisíteni az iratokat, törölni az adatokat.

Álláspontom szerint a „minden szükséges információt” fordulat túl általános, a faktoring cégek számára átadandó adatkört a jogalkotónak kell meghatározni, nem bízható a pénzügyi intézmények mérlegelésére, ugyanis ez nem jelentheti a hitelfelvételkor megadott valamennyi személyes adatnak a faktoring cégek részére történő átadását.

A Hatóság egyébként már 2020. decemberében, a Hpt. ilyen irányú módosításának kezdeményezése kapcsán a NAIH/2020/8667/2. számú állásfoglalásában jelezte a Pénzügyminisztérium pénzügyekért felelős államtitkárának és az MNB pénzügyi szervezetek felügyeletéért és fogyasztóvédelemért felelős alelnökének, hogy egy ilyen adatátadást előíró jogszabály-módosítást adatvédelmi szempontból nem tart támogathatónak. Ezzel összefüggésben a Hatóság felhívta a figyelmet arra is, hogy a jogforrási hierarchia alapján az általános adatvédelmi rendelet szabályai a Hpt.-nél, illetve annak esetlegesen a Hatóság álláspontjával ellentétesen történő módosítása esetén is magasabb rendűek lesznek, mivel az uniós jog elsőbbségének elve érvényesül, tehát az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása kötelező az azzal ellentétes nemzeti jog ellenére is.

A Hatóság a fenti álláspontját az alábbiakkal indokolta:

„A Hpt. 99. § (3) bekezdése a hitelintézetek számára írja elő kötelezően az ún. hitel utógondozás, adóskövetés végzését. E kötelezettsége szerint a hitelintézet nem csupán a kihelyezés időtartama előtt köteles vizsgálni a kockázatok alakulását, hanem a kockázatvállalást tartalmazó szerződések időtartama alatt is folyamatosan ellenőriznie kell a kockázatvállaláshoz kapcsolódó kockázatok mértékét. A hitel utógondozás, az adóskövetés során dokumentálnia kell a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását is.

Azonban a Hpt. 99. § (3) bekezdése nem vonatkoztatható az engedményezési szerződésekre sem tárgyuk miatt (a követeléskezelés csak kapcsolódik a kockázatvállalást tartalmazó szerződéshez, de még engedményezés esetén sem válik azzal azonosossá), sem pedig azért, mert a Hpt. hivatkozott rendelkezése nem a követeléskezelő cégeket, hanem a hitelintézeteket jogosítja fel adóskövetésre.

A Kúria egy követeléskezelési tevékenységre engedéllyel rendelkező felperes pénzügyi intézmény engedményezést követő adatkezeléséről a Kf.V.39.291/2020/5. számú 2020. szeptember 14.-én hozott ítéletében a következőket fejtette ki: „egy kölcsönszerződés felmondása azzal jár, - ezáltal a perbeli esetben a kérelmező és a bank között -, hogy a még nem teljesített szolgáltatások, ellenszolgáltatások tekintetében elszámolási kötelezettsége keletkezik a feleknek” az „elszámolási jogviszony nem jelent szerződéses jogviszonyt, a felperes nem közvetlenül - az egyébként korábban már felmondásra került – kölcsönszerződés alapján jár el a követelés kezelése, behajtása érdekében, hanem mint saját követelését a saját maga nevében és javára érvényesíti. Szemben tehát az érvelésével ez nem a kérelmező (adós) „szerződészerű teljesítésre” szorítása keretében történik,

- a szerződés szerű (kölcsönszerződés szerinti) teljesítés ebben a szakaszban már fogalmilag ki-
zárt – hanem az önállóan átruházott követelés behajtása a felperes célja”.

Emellett az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján a követelés-
kezeléssel foglalkozó cégek adatkezelése tekintetében csak a követelés érvényesítéséhez elen-
gedhetetlenül szükséges mértékben kezelhetőek személyes adatok. Ennek megfelelően az adós
hitelfelvételkor fennállt jövedelmi viszonyaira, munkahelyére vonatkozó adatok átadása szükségte-
len, hiszen a követelés behajtásának eredményessége értelemszerűen az adós jelenlegi vagyoni,
jövedelmi viszonyai alapján ítélni lehet. Így ezeknek az adatoknak az engedményes által történő
kezelése a készletre történő adatgyűjtés tilalmába ütközne.”

A Hatóság fenti álláspontjának fenntartását jelent tervezet kapcsán is javasolom.

Megjegyzem a Ptk. 6:196. §-a értelmében: „Az engedményező köteles az engedményest a követe-
lés érvényesítéséhez szükséges tájékoztatással ellátni, és köteles a birtokában lévő, a követelés
fennállását bizonyító okiratokat az engedményesnek átadni.” Így a tervezet szövege a Ptk. ezen
rendelkezésével sem lenne összhangban.

4. A 23. § (3) bekezdésében javaslom az adatvédelem szabályainak megemlítését is.

5. A tervezet 30. § (1) bekezdés c) pontjában javaslom tisztázni, hogy soron kívüli
adatszolgáltatásról, vagy esetleg az e törvényben más helyen szabályozottól eltérő tartalmú
adatszolgáltatásról van-e szó. Utóbbi esetében javaslom közelebbről megvizsgálni a jogi helyzetet,
esetleges személyes adatkezelési szempontból is.

6. A tervezethez kapcsolódó 1. melléklet újragondolását javaslom. Az 1.5. és 1.7. pontokban meg-
jelölt adatok nem tartoznak az 1. pontban megjelölt egyik kategóriába sem, továbbá a tervezet sem
említi ezeket az adatokat, ugyanis úgy rendelkezik, hogy azonosító adatokról kell nyilatkozni.

Budapest, az *elektronikus aláírás és időbélyegző szerint*

Üdvözlettel

Dr. habil. Péterfalvi Attila,
elnök, c. egyetemi tanár